

Biblioteca și Muzeul de Istoria Medicinii „Semmelweis“ din Budapesta
(director: prof. Sándor Fekete, doctor în științe medicale, șef bibliotecar:
József Antall)

O SCRISOARE ÎN LIMBA MAGHIARĂ A LUI V. BABEȘ

I. Antall

Victor Babeș (1854—1926) eminentul bacteriolog român, este și unul din înfăptuitorii unor legături fructuoase medicale dintre români și maghiari (1). Precum se știe Babeș a urmat studiile medicale la Budapesta și Viena, iar în 1876 a fost numit asistent al profesorului Gustav Scheutchauer, la Catedra de anatomie patologică al Universității din Budapesta.

În scurt timp interesul său se îndreaptă spre cercetările de bacteriologie. În această privință el a fost ajutat de prof. Frigyes Korányi, care i-a amenajat un laborator în clinica sa. În 1881 Babeș a fost numit docent de histopatologie (2).

Lumea științifică a apreciat talentul lui Babeș, de aceea la propunerea lui L. Markusovszky, i s-au acordat de către Agost Trefort ministrul Instrucției publice maghiare mijloacele necesare efectuării unor călătorii de studii în străinătate (1882—83, 1883—85). În 1886 se află la Paris, pentru a studia vaccinul antirabic. În cursul călătoriilor sale, a avut ocazia să lucreze alături de savanți de talia lui Pasteur, Koch, Virchow și Arnold, ceea ce — după studiile și activitatea sa desfășurată la Budapesta, a deschis perspective și mai largi muncii sale științifice. Opera sa, apărută în 1885 la Paris, redactată în colaborare cu Cornil: „Les bactéries et leurs rôles dans l'étiologie, l'anatomie et l'histologie pathologique des maladies infectieuses“ a obținut premiul Monthyon.

Întors în Ungaria, Babeș își continuă activitatea la Universitatea din Budapesta, unde în 1885 este numit profesor extraordinar de histopatologie. În unul următor apare lucrarea sa intitulată „Scurt tratat de bacteriologie“ (A bakteriológia rövid tankönyve), care poate fi considerată ca una din operele fundamentale ale științei bacteriologice în limba maghiară. La invitația guvernului român Babeș trece în 1887 în România, unde devine profesor al Universității din București, aici va întemeia Institutul său de patologie și bacteriologie de faimă europeană.

Părăsirea Universității din Budapesta nu a însemnat pentru Babeș ruperea legăturilor cu reprezentanții de vază ai științei medicale maghiare. Cu ocazia plecării sale revista „Orvosi Hetilap“ a scris printre altele: „Regretăm plecarea sa de la Universitatea noastră, dar nu putem lua în nume de rău că n-a refuzat o activitate care îi deschide perspective atât de vaste și pe lângă acesta, îl favorizează și din punct de vedere material. Regretăm plecarea prof.-lui Babeș pentru că a fost un specialist cu o pregătire excelentă, un savant foarte laborios, cel mai activ specialist al nostru în domeniul bacteriologiei... Este un fapt îmbucurător că, un elev al Universității din Budapesta a fost onorat cu o asemenea misiune importantă...“ (4).

Prețuirea opiniei publice medicale maghiare față de Babeș o denotă, între altele și alegerea sa ca membru onorific al Societății medicale regale din Budapesta. (Budapesti Kir. Orvosi Egyesület) în 1907. Scrisoarea lui Babeș în 1.

maghiară (manuscris) concepută într-un limbaj ales și adresată lui Árpád Bókay, președintele acestei societăți, se păstrează la Muzeul și Biblioteca de Istoria Medicinii „Semmelweis” din Budapesta (6). O redăm aici în traducere:

Prof. dr. Victor Babeș

Institutul de Patologie și de Bacteriologie
București, 5 nov. 1907.

Mult stimată D-le Președinte,

Indrăznesc să-mi exprim mulțumirea sinceră față de Dvs. și față de membrii Societății medicale regale, cu ocazia alegerii mele ca membru corespondent.

Această onoare m-a mișcat cu atât mai mult, cu cât cunosc și apreciez înalta misiune și deosebita competență a Societății medicale regale, iar membrii ei au arătat întotdeauna față de mine o deosebită prietenie și bunăvoință.

Vă rog, D-le Președinte, să binevoiți a transmite onorațiilor membrii a Societății regale adinca mea gratitudine. Rămân cu deosebită stimă:

Victor Babeș

Sosit la redacție: 20 mai 1968.

Bibliografie

1. S. IZSAK: Din trecutul legăturilor medicale româno-maghiare, Buc. Ed. Med. 1957, 177; 2. E. HÖGYES: Emlékkönyv a Bpesti Kir. Magyar Tud. Egyetem Orvosi karának múltjáról és jelenéről, Bpest, 1896, 738; 3. I. SPIELMANN: Rev. Med (1966), nr. 3, 326. 4. * * * Orvosi Hetilap (1887), 33, 5. * * * Budapesti Kir. Orvos-egyesület évkönyve, 1907, Bpest, 1908, 26. 6. Semmelweis Orvostörténeti Múzeum XI. (Colecția de documente istorice nr. 4171). Autorul își păstrează dreptul de a publica scrisoarea lui V. Babeș în versiune franceză în nr. 45/a publicației „Orvostörténeti Közlemények” (Communicationes de historia artis medicinae).